

Nederlandstalige tuchtraad van beroep voor advocaten

Openbare zitting van 20 april 2021

Dossiernummer TB-0243-2020

In de zaak van:

Mr. X;

hebbende als raadsman mr. Y

spreekt de Nederlandstalige tuchtraad van beroep voor advocaten de volgende beslissing uit:

Tenlasteleggingen:

1.

Mr. X werd voor de tuchtraad voor advocaten van de ordes van het rechtsgebied van het hof van beroep te Gent vervolgd voor volgende tenlasteleggingen:

“ 1. Het niet behalen van voldoende punten permanente vorming voor de jaren:

- *2016-2017: behaald: 0 punten (tuchtonderzoek geopend op 22/01/2019-bundel I)*
- *2017-2018: behaald: 0 punten (tuchtonderzoek geopend op 22/01/2019 - bundel I)*

2. Het niet nakomen van de beloftes gedaan aan de stafhouder n.a.v. het tuchtverhoor dd. 28/02/2017 om het achterstal in de punten permanente vorming in te halen en om zich vanaf 2017 in regel te stellen (tuchtonderzoek geopend op 22/01/2019 - bundel I).

3. Onregelmatigheden in de derdenrekening met name

- *in het jaar 2018 een bedrag van 94.870,40 € te hebben overgemaakt van de derdenrekening naar de eigen rekening terwijl slechts voor een bedrag van 50.354,79 € aan facturen werd opgemaakt.*
- *in het jaar 2017 een bedrag van 149.575,68 € van de derdenrekening te hebben overgeschreven naar de eigen rekening waar er slechts voor 95.713,41 € aan facturen werd opgemaakt hetgeen een niet verantwoord verschil geeft van 98.377,88 € (tuchtonderzoek geopend op 22/01/2019 - bundel I).*

4. *Werken met een no cure no pay systeem voor een cliënt (N. V. N) hetgeen neerkomt op een pactum de quota litis (tuchtonderzoek geopend op 22/01/2019 - bundel I).*

5. *Na te zijn weggelaten op het tableau van de Orde van Advocaten van West-Vlaanderen op 22/10/2018, zich de titel van advocaat te hebben aangematigd, met name:*

- *op 10 en 12 november 2018 in mails gericht aan gerechtsdeurwaarder Qwaardoor hij op een dagvaarding van 29/11/2018 wordt vermeld als advocaat;*
- *op 06/12/2018 in een mail aan gerechtsdeurwaarder R (die hem had aangeschreven met de mededeling dat er gelden beschikbaar waren in een dossier in uitvoering) aan de gerechtsdeurwaarder te hebben gevraagd om de beschikbare gelden uit te betalen op een eigen rekening, terwijl hij in de brief aan de gerechtsdeurwaarder liet weten dat deze rekening zijn nieuwe derdenrekening was, en deze betaling ook effectief hebben ontvangen hoewel hij op dat moment geen advocaat meer was;*
- *op 12 november 2018, 18 en 25 maart 2019 in een dossier NV A/B zich zowel naar de raadsman van de tegenpartij als naar de deskundige toe in mails en briefwisseling te hebben laten aanspreken als "meester" en "confrater". (tuchtonderzoek geopend op 22/01/2019 - bundel I).*

6. *Het niet overmaken van dossiers aan opvolgend confrater S ondanks herhaald verzoek hiertoe van de opvolgende confrater op 29/06/2015, 23/07/2015 en 02/11/2015, met name in de dossiers C en D/E en D/F; Geen gevolg te hebben gegeven na hiertoe door de stafhouder te zijn aangemaand met brief van 11/01/2016, 04/02/2016, 14/03/2016, 05/04/2016 en 03/05/2016. (tuchtonderzoek geopend op 27/04/2016 - bundel II)*

7. *Nadat de opvolgend confrater op 29/06/2015 om afgifte van een dossier had gevraagd en de cliënt zelf er met mail van 21/08/2015 had op aangedrongen dat hij het dossier moest overmaken aan de nieuwe raadsman, op 24/08/2015 rechtstreeks de cliënt te hebben teruggemaïld en dan nog met verzoek om nog eens binnen te komen en te bespreken (tuchtonderzoek geopend op 27/04/2016 - bundel II).*

8. *Het niet overmaken van dossiers aan opvolgend confrater T ondanks herhaald verzoek hiertoe van de opvolgende confrater op 23/04/2015, 07/05/2015, 08/05/2015, 02/06/2015, 15/09/2015, 25/11/2015 en 19/02/2016, met name in de dossiers BVBA G / H, I, J, K en L; Geen gevolg te hebben gegeven na hiertoe door de stafhouder te zijn aangemaand met brief van 02/05/2016, 10/05/2016, 15/12/2016, 10/04/2017. (tuchtonderzoek geopend op 05/07/2016 - bundel III)*

9. *Het beantwoorden van brieven van de stafhouder op een wijze die in strijd is met de waardigheid van de advocaat en het respect dat men als advocaat verschuldigd is aan zijn tuchtverste:*

- mail van 09/05/2016 aan de stafhouder: "ik kots"
- mail van 09/05/2016 10.15 uur aan de stafhouder: "laat me gerust!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!"
- mail van 09/05/2016 10.17 uur aan de stafhouder "... aub laat me me rust.."
(tuchtonderzoek geopend op 05/07/2016 - bundel III)

10. Het niet voorleggen van een transparante afrekening in het dossier G/L waarin vonnis werd uitgesproken op 03/02/2011 waarbij tegenpartij werd veroordeeld tot betaling van een hoofdsom van 8.156,33 € meer rente en kosten maar waarbij de cliënt geen weet heeft van een exacte afrekening en verrekening van de ontvangen afbetalingen en daar ook geen uitleg over krijgt (tuchtonderzoek geopend op 05/07/2016 - bundel III).

11. Het niet transparant werken met de derdenrekening t.o.v. de cliënt, met name in het dossier NV M in diverse invorderingsdossiers in de periode 2011-2015, waarbij de cliënt geen duidelijke afrekeningen heeft bekomen in diverse dossiers en gelden worden ingehouden terwijl geen afrekeningen of ereloonstaten worden opgemaakt aan de cliënt (tuchtonderzoek geopend op 05/07/2016 - bundel IV).

12. Het niet rapporteren van de derdenrekening per 31/12/2015 en geen gevolg geven aan de uitnodiging van de stafhouder per brief dd. 13/06/2016 (Tuchtonderzoek geopend op 18/01/2017 - bundel V).

13. Het niet volgen permanente vorming sedert 2007 tot heden, en geen enkel punt te hebben behaald (tuchtonderzoek geopend op 18/01/2017 - bundel V).

14. Het niet correcte handelen met de derdenrekening in volgende dossiers:

- dossier N/O, met name niet transparant te hebben afgehandeld in de periode 29/06/2016 tot 21/12/2016;
- dossier O/Z met name niet transparant te hebben afgehandeld en de beschikbare gelden niet binnen korte termijn te hebben doorgestort.
(tuchtonderzoek geopend op 18/01/2017 - bundel V)

15. Zich oneerbiedig te hebben uitgelaten t.o.v. de stafhouder onder meer met mails van:

- 12/12/2016 om 17.51 uur "... ik moet opletten voor mijn taalgebruik, tsja, ik let nog ferm op; het is des te pijnlijker daar waar ik kennis heb van Uw totaal misplaatst taalgebruik tegen een bepaalde rechter dewelke u enorm beledigde onder het mom van proberen totaal misplaatst grappig te zijn. Ook van taalgebruik echt geen lessen te ontvangen van U. Ik merk ook dat U veel zaken die ik U meedeelde niet eens beantwoordt, laat staan dat U mijn telefonische oproepen beantwoordt of mij hoort.
Nogmaals ik gaf U een kans, maar blijkbaar volhardt u in de boosheid Ik zag dit - samen met anderen - al jaren aankomen dat U het Ambt zou misbruiken om enkele rekeningen (dewelke vraag ik me wel af maar U bent natuurlijk de perfectie die anderen totaal ten onrechte eens gaan aanvallen zoals zaak AA, disgusting) te vereffenen. Verwonderd ben ik niet echt van

hetgeen ik nu met U meemaak; Ik vraag u dan ook U van mijn dossier te onthouden

- *12/12/2016 om 12.53 uur "... U begrijpt dat ik bij en na dit alles geen enkel vertrouwen meer in U heb. Eerbied voor het ambt? Na wat ik met V en nu met U meemaak, ja eerbied voor het ambt maar niet per definitie voor de personen die dat Ambt bekleden."*
- *12/12/2016 om 18.25 uur "o zo makkelijk he iemand die mede en zelfs grotendeels door het "Ambt Stafhouder" en hun grove nalatigheid met mede kinderen quasi uitgeteld op de grond en dan nog eens proberen tegen aan te schoppen. (...) Ik zou toch eerst om te beginnen als Ambt - is het nu Kortrijk en/of Gent - eens ferm in de spiegel kijken... Walgelijk"*
- *21/12/2016 : "goede raad, beter uw tijd steken in ernstige serieuze zaken. Vol onbegrip hoogachtend" (tuchtonderzoek geopend op 18/01/2017 - bundel V)*

16. Weigeren uitvoering te geven aan de stafhouderlijke beslissing dd. 25/10/2016 om binnen de 14 dagen vanaf 25/10/2016 een bedrag van 2.130,29 €. over te maken aan dhr. P en onmiddellijk na doorstorting een voldoende gedetailleerde kosten- en ereloonstaat t.b.v. 2.833,08 over te maken aan de cliënt (tuchtonderzoek geopend op 18/01/2017 - bundel V).

17. In het algemeen: disfunctioneren van het advocatenkantoor, waarbij alle elementaire verplichtingen niet worden nageleefd, zoals: geen permanente vorming volgen de afgelopen 13 jaren, geen correcte derdenrekening, geen transparante afrekeningen naar cliënten, geen respect voor de stafhouder, problemen bij het overmaken van dossiers aan opvolgende confraters.

Bovenstaande elementen vormen een inbreuk op:

- *art. 52 en 53 codex (permanente vorming)*
- *art 257-258-259 codex (pactum de quota litis)*
- *art 120 codex (opvolging)*
- *art. 134 codex (derdenrekening)*
- *art. 136 codex (derdenrekening)*
- *art. 227 ter Strafwetboek: de titel van advocaat aannemen zonder ingeschreven te zijn op het tableau van de orde*
- *art. 1 codex (beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid)"*

Vordering van mr. X:

2.

Bij conclusie vorderde mr. X 1 euro morele schadevergoeding en de proceskosten, begroot op 1.600 euro.

Bestreden beslissing van de Tuchtraad van 9.12.2020:

3.

De tuchtraad besliste in het dispositief van de beslissing als volgt:

*"Verklaart de tuchtvervolgning **toelaatbaar**.*

Stelt vast dat de **tuchtvervolging verjaard is** voor wat betreft de tenlasteleggingen 1 (eerste bullet), en 13 (in zoverre zij betrekking heeft op de periode voorafgaand aan het gerechtelijk jaar 2015-2016).

Verklaart de tenlasteleggingen 5, 14 en 16 **niet bewezen**.

Ontslaat mr. X van verdere tuchtvervolging voor de verjaarde en niet bewezen verklaarde tenlasteleggingen.

Verklaart de tenlasteleggingen 1 (tweede bullet), 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 (in zoverre ze betrekking heeft op gerechtelijk jaar 2015-2016), 15 en 17 **bewezen**.

Legt mr. X voor de bewezen verklaarde tenlasteleggingen een **tuchtsanctie op van zes maanden schorsing, waarvan twee maanden met uitstel onder de volgende voorwaarden:**

- gedurende vijf jaar na het kracht van gewijsde krijgen van deze beslissing jaarlijks niet alleen op het einde van het kalenderjaar maar ook eind juni een (schriftelijke) rapportering doen van de stand zijn derdenrekening;
- daartoe aan zijn stafhouder spontaan het rekeninguittreksel van zijn derdenrekening per 30 juni overleggen;
- verantwoording afleggen voor het bedrag op de derdenrekening door aan te duiden op welk dossier of welke dossiers dit bedrag betrekking heeft;
- aangeven wanneer die bedragen werden ontvangen en waarom ze nog niet werden doorgestort;
- de boekhoudfiche van het dossier of de dossiers waarop voormeld bedrag betrekking heeft voorleggen;

Verklaart de tegenvordering van Mr. X niet toelaatbaar.”

Hoger beroep van mr. X:

4.

Voornoemde beslissing van 9 december 2020 werd aan mr. X meegedeeld per aangetekende brief van 10.12.2020.

Met een aangetekend schrijven van 23.12.2020 werd door de advocaat van mr. X hoger beroep aangetekend tegen de beslissing van 09.12.2020.

Per aangetekende post van 27.01.2021 werd door de stafhouder tegenberoep aangetekend.

Beoordeling:

Wat de procedure betreft:

5.

Het hoger beroep van mr. X werd regelmatig naar vorm en termijn aangetekend en is ontvankelijk.

6.

Art. 463 Ger. W. luidt als volgt:

“Tegen de beslissingen gewezen door de tuchtraad kunnen de betrokken advocaat, de stafhouder van de balie van de betrokken advocaat of de procureur-generaal hoger beroep instellen.

Het hoger beroep wordt aan de voorzitter van de tuchtraad van beroep ter kennis gebracht bij een ter post aangetekende brief binnen **vijftien dagen** te rekenen **van de kennisgeving** van de beslissing.

De voorzitter van de tuchtraad van beroep geeft bij een ter post aangetekende brief kennis van het beroep aan de voorzitter van de tuchtraad en, naar gelang van het geval, aan de betrokken advocaat, aan de stafhouder van de Orde waartoe hij behoort of aan de procureur-generaal.

De procureur-generaal, de stafhouder en de advocaat kunnen bij een ter post aangetekende brief tegenberoep instellen binnen een termijn van **één maand** te rekenen **van het hoofdberoep.**” (eigen onderlijning).

De termijn voor het tegenberoep wordt anders berekend dan de termijn van het eigenlijke hoger beroep.

De wet is hierin duidelijk: waar de termijn van het hoofdberoep maar 15 dagen bedraagt, bedraagt de termijn voor het tegenberoep één maand, maar die laatste termijn begint – anders dan bij het hoofdberoep – niet te lopen vanaf enige kennisgeving, maar wel vanaf de datum van het hoofdberoep.

Waar de wet duidelijk is, behoeft ze geen interpretatie. De interpretatie dat ook het tegenberoep pas begint te lopen vanaf een kennisgeving (zie bv. J. Stevens, Advocatuur, Regels & Deontologie, nr. 1569, tweede alinea) gaat rechtstreeks in tegen een duidelijke wet, en kan dan ook niet gevolgd worden.

De theoretische mogelijkheid dat een tegenberoep eventueel niet tijdig kan gesteld worden bij gebrek aan tijdige kennisgeving van het hoofdberoep door de voorzitter van de tuchtraad van beroep (derde lid) is in casu niet aan de orde, en behoeft dan ook geen antwoord. Louter volledigheidshalve weze in dit verband opgemerkt dat de voorzitter van de tuchtraad van beroep er – gelet op deze strikte termijnen – over zal moeten waken om onmiddellijk aan alle wettelijk voorziene betrokkenen kennis te geven van een eventueel hoger beroep.

Het tegenberoep is in casu laattijdig, en dus niet ontvankelijk.

Voorafgaandelijk, wat betreft een aantal excepties:

7.

Niet betwist is dat mr. X op 22.10.2018 ambtshalve werd weggelaten van het tableau en dat hij ingevolge het arrest van het hof van beroep te Gent van 30.01.2020 werd heropgenomen op het tableau met terugwerkende kracht vanaf 22.10.2018.

8.

Art. 469, eerste lid Ger. W. luidt als volgt:

“De tuchtraad is bevoegd om uitspraak te doen over tuchtrechtelijke vervolgingen die ingesteld zijn wegens feiten gepleegd vóór de beslissing waarbij de advocaat van het tableau van de Orde, van de lijst van advocaten die hun beroep uitoefenen onder de beroepstitel van een andere lidstaat van de Europese Unie of de lijst van stagiairs is weggelaten, indien het onderzoek uiterlijk één jaar na die beslissing is ingesteld.”

In casu voldoet het tuchtonderzoek aan deze voorwaarde.

Mr. X werd van de diverse tuchtonderzoeken op de hoogte gebracht per brieven van 27.04.2016, 05.07.2016 (x2), 18.01.2017, 22.01.2019 en 29.03.2019.

In de mate dat de weglating van mr. X op 22.10.2018 **wél** ressorteert onder de weglatingen die bedoeld worden in art. 469, eerste lid, Ger. W., stelt de tuchtraad van beroep vast dat er geen onderzoek later dan 22.10.2019 (één jaar na de ambtshalve weglating) werd ingesteld.

In de mate dat de weglating van mr. X op 22.10.2018 **niet** ressorteert onder de weglatingen die bedoeld worden in art. 469, eerste lid, Ger. W., stelt de vraag naar de tijdigheid van het tuchtonderzoek zich niet, temeer gelet op het feit dat mr. X ingevolge het arrest van het hof van beroep te Gent van 30.01.2020 werd heropgenomen op het tableau met terugwerkende kracht vanaf 22.10.2018.

In beide hypothesen is er in casu m.a.w. geen sprake van een laattijdige instelling van het tuchtonderzoek.

Het bepaalde in art. 469 Ger. W. toont alleszins wel aan dat het geen wettelijke vereiste is dat de tuchtrechtelijk vervolgte advocaat ook nog daadwerkelijk ingeschreven is op de lijst of het tableau op het ogenblik dat het tuchtonderzoek wordt gestart.

9.

Art. 458, §1, tweede lid, Ger. W. luidt als volgt:

“De stafhouder leidt het onderzoek of stelt een onderzoeker aan, wiens taken en bevoegdheden hij omschrijft. ...”

De onderhavige tuchtonderzoeken voldoen aan deze wetsbepaling.

Het feit dat bepaalde onderzoeken ook werden geïnspireerd door het eerdere verzoek van mr. X tot zijn herinschrijving na ambtshalve weglating, doet geen afbreuk aan het voorgaande.

10.

Waar er nog niet eerder een tuchtrechtelijke beslissing genomen werd over de thans voorliggende tuchtrechtelijke feiten is er geen sprake van enige schending van het non bis in idem principe.

Het feit dat er eerder, op basis van deels gelijklopende motieven, geen gunstig gevolg zou zijn gegeven aan het verzoek tot wederopname op het tableau van mr. X, houdt niet in dat er reeds eerder een tuchtrechtelijk oordeel over de thans ten laste gelegde feiten werd gegeven, en maakt de huidige tuchtprocedure niet ontoelaatbaar.

De (niet gestaafde) bewering dat de raad van de Orde bij de beoordeling van het verzoek tot wederopname de schijn zou hebben gewekt op te treden als tuchtorgaan, is irrelevant bij huidige beoordeling over de tuchtprocedure. Huidige tuchtprocedure heeft een eigen doel en voorwerp, losstaand van het toenmalige oordeel over het verzoek tot wederopname.

11.

Het feit dat eerdere tuchtonderzoeken (2016 en 2017) niet onmiddellijk tot een tuchtprocedure voor de tuchtraad hebben geleid, maar dat deze oudere tuchtonderzoeken mogelijk pas werden hernomen n.a.v. het meest recente tuchtonderzoek, brengt op zich niet de verjaring van die oudere tuchtonderzoeken met zich mee, noch de onontvankelijkheid van de tuchtprocedure m.b.t. die oudere feiten. Dit alles belet niet dat – in voorkomend geval – rekening zal moeten gehouden worden met het al dan niet overschrijden van de redelijke termijn.

12.

Wat de excepties betreffende de beweerde aanhangigmaking door de voorzitter van de tuchtraad en de al dan niet regelmatigheid van de betekening, verwijst de tuchtraad van beroep naar de oordeelkundige redengeving van de tuchtraad in de bestreden beslissing en treedt de tuchtraad van beroep deze redengeving bij.

Het is de stafhouder die de inhoud en de omvang van de tuchtvervolging bepaalt, en de voorzitter van de tuchtraad staat enkel in voor de agenda van de procedure voor de tuchtraad. Er ontstaat hierdoor geen schending van het onpartijdigheidsbeginsel in hoofde van de tuchtraad, welk beginsel volgens de tuchtraad van beroep eigenlijk geïnterpreteerd wordt wanneer mr. X het heeft over een beweerde schending van de "scheiding der machten".

13.

Wat de opgeworpen verjaring m.b.t. de diverse tenlasteleggingen in concreto betreft, verwijst de tuchtraad van beroep naar de oordeelkundige redengeving van de tuchtraad in de bestreden beslissing (pagina's 9 tot 14), treedt de tuchtraad van beroep deze beslissing bij, en vult de tuchtraad van beroep nog aan als volgt.

De twaalf maanden waarvan sprake in art. 474 betreffen de termijn waarbinnen het tuchtonderzoek moet zijn opgestart, niet de termijn waarbinnen het onderzoek moet zijn afgerond.

De termijn van 6 maanden waarvan sprake in art. 458, §2, laatste lid, Ger. W. geeft aan sommige betrokkenen de mogelijkheid om de voortgang van de tuchtprocedure te bespoedigen, maar heeft geen betrekking op enige verjaring.

Wat de tenlasteleggingen 3 betreft verwijst mr. X naar een brief van 21.11.2017 van de stafhouder naar de OVB met verzoek om een audit van de derdenrekening van appellant.

Waar de brief van 21.11.2017 enkel vermoede anomalieën in de derdenrekening betreft tussen de jaren 2011 en 2016, betreft het huidige tuchtonderzoek geldbedragen die werden overgeschreven in de jaren 2017 en 2018, zodat het duidelijk is dat de thans verdachte geldbewegingen nog niet gekend waren op datum van 21.11.2017.

Er is geen sprake van verjaring voor wat betreft de tenlasteleggingen 3.

Wat de overige, door de tuchtraad aanvaarde, verjaringen betreft, verwijst de tuchtraad van beroep naar de oordeelkundige redengeving van de tuchtraad in de bestreden beslissing (pagina's 9 tot 14), en treedt de tuchtraad van beroep deze beslissing bij:

- tenlastelegging 1, eerste onderdeel,
- tenlastelegging 2,
- en tenlastelegging 13, in zoverre ze betrekking heeft op de periode voorafgaand aan het gerechtelijk jaar 2015-2016,

zijn alle verjaard.

Het hof stelt vast dat de tuchtraad intern tegenstrijdig heeft geoordeeld door enerzijds de tenlastelegging 2 (op p. 18) verjaard te verklaren, en door anderzijds (op pp. 28 en 30) deze tenlastelegging toch bewezen te verklaren. De tuchtraad van beroep zet deze tegenstrijdigheid recht en zegt voor recht dat tenlastelegging 2 verjaard is.

14.

In de mate dat mr. X zich beroept op een mogelijke overtreding door de verzekeraar van de balie van art. 477 Ger. W., nl. door in de aansprakelijkheidsprocedure die mr. X voor de burgerlijke rechter aanhangig maakte, toch melding gemaakt te hebben van elementen van de tuchtprocedure, merkt de tuchtraad van beroep op dat de beoordeling van deze eventuele fouten van die verzekeraar buiten de rechtsmacht ligt van de tuchtraad van beroep.

Het feit op zich dat de verzekeraar in het kader van haar eigen beoordeling van een eventuele aansprakelijkheid van de balie mogelijk op de hoogte is geraakt van bepaalde elementen van de tuchtprocedure heeft niet tot gevolg dat de geldigheid van de tuchtprocedure zelf in het gedrang komt.

Wat de grond van de tenlasteleggingen betreft:

Tenlasteleggingen 1 en 13 (permanente vorming):

15.

Hoewel de Tuchtraad de tenlastelegging 13 verjaard heeft verklaard in zoverre ze betrekking heeft op de periode voorafgaand aan het gerechtelijk jaar 2015-2016, bespreekt ze enkel het gebrek aan permanente vorming voor de jaren 2015-2016 en 2017-2018.

Wat de periode 2016-2017 betreft: deze feiten zijn verjaard verklaard voor zover beoogd in tenlastelegging 1, onderdeel 1, en kunnen niet vervat zijn in tenlastelegging 13 aangezien het onderzoek hier begon op 18.01.2017, en niet werd uitgebreid tot het jaar 2016-2017.

Bij gebrek aan ontvankelijk tegenberoep, behoudt de tuchtraad van beroep voormelde beperking qua jaargangen.

De motivering ten gronde van de tuchtraad terzake is oordeelkundig en volledig en de tuchtraad van beroep neemt deze motivering over: het gebrek aan permanente vorming voor de gerechtelijke jaren 2015-2016 en 2017-2018 is bewezen.

Tenlastelegging 3 (onregelmatigheden derdenrekening):

16.

De tuchtraad heeft terecht geoordeeld dat deze tenlastelegging bewezen is. De tuchtraad van beroep verwijst naar de oordeelkundige en adequate redengeving van de tuchtraad, en neemt deze over.

De tuchtraad van beroep wijst er volledigheidshalve op dat grondig nazicht van de prints van de bank m.b.t. de derdenrekening (stuk 21 van bundel I.) uitwijst dat mr. X moeilijk in staat kan zijn om een volledig geheel van facturen neer te leggen die in overeenstemming zijn met elke afzonderlijke boeking vanuit de derdenrekening naar één van zijn eigen rekeningen.

Uit dit onderzoek blijkt immers dat mr. X er een vrij willekeurig systeem op na hield om zijn derdenrekening telkens richting de 0 euro te brengen.

Zie bv. volgend (beperkt) voorbeeld:

- Het saldo van 9.950,64 euro van december 2016 (er is niet geweten hoe dit bedrag precies is samengesteld) werd op 02.01.2017 naar de eigen rekening van mr. X overgeschreven, zonder mededeling; er is geen overeenstemmend factuurbedrag op de door hem opgegeven lijst.
- Wanneer er vervolgens in twee verschillende dossiers een bedrag gestort werd op de derdenrekening (2.615,55 euro in dossier BB/CC, en 920,28 euro in dossier N/DD), schreef mr. X onmiddellijk de som van beide bedragen (3.535,83 euro) over op zijn eigen rekening. Gelet op het feit dat het totaal bedrag van 3.535,83 euro twee afzonderlijke bedragen uit twee onderscheiden dossiers bevat, is het begrijpelijk dat mr. X geen factuur aan

één klant kan voorbrengen die een uitleg voor deze geldbeweging verschaft.

De hele volgende periode in de print van de bank geeft even onverklaarbare geldbewegingen aan, waarbij opvalt dat mr. X bij de stortingen naar zijn eigen rekening vaak zelfs geen referte opgeeft, zodat het helemaal onmogelijk is om te reconstrueren waarop die stortingen betrekking hebben.

Bovendien valt op dat mr. X ook af en toe stortingen doet **vanuit** eigen rekeningen **naar** zijn derdenrekening om met het bedrag van die storting onmiddellijk enkele derden te betalen. Ook bij die geldbewegingen vanuit zijn eigen rekening naar de derdenrekening wordt geen referte vermeld. Bij gebrek aan verklaring kan niet anders dan aangenomen worden dat er ondertussen reeds zoveel bedragen van zijn derdenrekening naar eigen rekeningen waren gestort dat er op een bepaald ogenblik niet genoeg geld meer was op zijn derdenrekening om dringende betalingen van derdengelden te doen, zodat mr. X wel geld moest overschrijven naar zijn derdenrekening om betalingen te kunnen doen.

De verklaring die door de door hem aangesproken boekhouder (EE) wordt gegeven betreft het geheel van de overzichten, gaat niet in detail, en is volstrekt ontoereikend, en zelfs in sommige opzichten regelrecht foutief. Het volstaat in dit verband te verwijzen naar de correcte motivering van de tuchtraad.

In het bijzonder verwijst de tuchtraad van beroep ook naar *“de opmerkingen op de mails van de heer X d.d. 29/11/2019 en 20/12/2019”* vanwege accountant FF (dd. 19.01.2020) (bijlage 6 bij het eindverslag (stuk I. 17)).

In deze *“opmerkingen”* wordt duidelijk geantwoord op de bedenkingen van de EE, en in deze *“opmerkingen”* wordt terecht aangehaald dat er geen verklaring is voor de grote discrepantie tussen het feit dat de gefactureerde omzet inclusief BTW slechts 146.068,20 euro bedraagt over de jaren 2017 en 2018, terwijl er voor 244.46,08 euro opname uit de derdengelden is door mr. X (verzamelde jaren 2017 – 2018).

De bewering van mr. X dat de curator van zijn faillissement hierover geen opmerkingen maakte is niet relevant. De tuchtraad van beroep stelt vast dat de boekhouding van mr. X aangaande zijn derdenrekening zo ondoorzichtig is, dat het feit dat de curator zelf niet weet of er nog iemand gelden tegoed heeft, niet van aard is om de tuchtraad van beroep er plots van te overtuigen dat deze boekhouding toch duidelijk en transparant zou zijn.

De tuchtraad van beroep besluit dat de onregelmatigheid van de derdenrekening bewezen is.

Tenlastelegging 4 (no cure no pay):

17.

De tuchtraad heeft terecht geoordeeld dat deze tenlastelegging bewezen is. De tuchtraad van beroep verwijst naar de oordeelkundige en adequate redengeving van de tuchtraad en neemt deze over.

Tenlastelegging 5 (aanmatigen titel van advocaat):

18.

Gelet op het ontbreken van ontvankelijk tegenberoep moet de tuchtraad van beroep zich hierover niet uitspreken.

Tenlastelegging 6 (niet overmaken dossiers aan S):

19.

De tuchtraad heeft terecht geoordeeld dat deze tenlastelegging bewezen is. De tuchtraad van beroep verwijst naar de oordeelkundige en adequate redengeving van de tuchtraad en neemt deze over.

Tenlastelegging 7 (contact met cliënt na opvolging):

20.

De tuchtraad heeft terecht geoordeeld dat deze tenlastelegging bewezen is. De tuchtraad van beroep verwijst naar de oordeelkundige en adequate redengeving van de tuchtraad en neemt deze over.

Tenlastelegging 8 (niet overmaken dossiers aan T):

21.

De tuchtraad heeft terecht geoordeeld dat deze tenlastelegging bewezen is. De tuchtraad van beroep verwijst naar de oordeelkundige en adequate redengeving van de tuchtraad en neemt deze over.

Tenlastelegging 9 en 15 (onrespectvol tegenover stafhouder/tuchtoverste):

22.

De tuchtraad heeft terecht geoordeeld dat deze tenlastelegging bewezen is. De tuchtraad van beroep verwijst naar de oordeelkundige en adequate redengeving van de tuchtraad en neemt deze over.

Tenlastelegging 10 (geen transparante afrekening G):

23.

De tuchtraad heeft terecht geoordeeld dat deze tenlastelegging bewezen is. De tuchtraad van beroep verwijst naar de oordeelkundige en adequate redengeving van de tuchtraad en neemt deze over.

Tenlastelegging 11 (geen duidelijke derdenrekening inzake afrekeningen GG):

24.

De tuchtraad heeft terecht geoordeeld dat deze tenlastelegging bewezen is. De tuchtraad van beroep verwijst naar de oordeelkundige en adequate redengeving van de tuchtraad en neemt deze over.

Tenlastelegging 12 (niet rapporteren derdenrekening):

25.

De tuchtraad heeft terecht geoordeeld dat deze tenlastelegging bewezen is. De tuchtraad van beroep verwijst naar de oordeelkundige en adequate redengeving van de tuchtraad en neemt deze over.

Tenlastelegging 14 en 16 (geen duidelijke derdenrekening inzake N/O en P/Z):

26.

Gelet op het ontbreken van ontvankelijk tegenberoep moet de tuchtraad van beroep zich niet uitspreken over deze tenlasteleggingen (niet bewezen verklaard door de tuchtraad).

Tenlastelegging 17 (disfunctioneren advocatenkantoor):

27.

Hoewel een aantal ernstige tenlasteleggingen (zoals het volledig ondoorzichtig zijn van de derdenrekening met onverklaarbare geldstromen naar de eigen rekening) bewezen zijn, wordt deze algemene tenlastelegging niet bewezen.

Het disfunctioneel zijn van een advocatenkantoor omvat meer dan de weerhouden tenlasteleggingen; het omhelst ook het niet bereikbaar zijn voor klanten, het in het algemeen niet opvolgen van dossiers e.d. meer.

De tuchtraad van beroep verklaart deze tenlastelegging niet bewezen en spreekt mr. X ervan vrij.

De sanctie:

28.

De tuchtraad van beroep tilt bijzonder zwaar aan de bewezen verklaarde feiten, die ernstige tekortkomingen inhouden op de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen en een behoorlijke beroepsuitoefening moeten waarborgen.

Er kan niet anders dan vastgesteld worden dat mr. X door deze feiten ernstig tekortgekomen is aan de diligentie die van elke advocaat wordt verwacht en hierdoor het vertrouwen van derden/cliënten in de advocatuur op ernstige wijze in het gedrang brengt.

Uit de analyse van de stukken betreffende de derdenrekening, in samenlezing met de tenlasteleggingen 10 en 11, blijkt immers duidelijk dat de volledig ondoorzichtige geldbewegingen op de derdenrekening het onmogelijk maken om na te gaan of een derde partij al dan niet door de advocaat in kwestie benadeeld werd. Het is pas na klacht en aandringen van die derde dat mr. X laattijdig overgaat tot regeling (zie de tenlasteleggingen 10 en 11).

Dergelijk volledig gebrek aan transparantie in de boekhouding van de derdenrekening (geen referte of mededeling bij stortingen, geen volledige overeenstemming tussen overschrijvingen naar de eigen rekening en facturen, geen dossierfiches waarin een duidelijk overzicht voorkomt van het geheel der afkortingen, ...) creëert een groot gevaar voor benadeling van cliënten en/of derden. Het is immers onmogelijk om uit het hoofd de diverse geldbewegingen in een dossier te reconstrueren, zeker in dossiers met vele afkortingen.

Ook nu, voor de tuchtraad van beroep, na reeds gewaarschuwd te zijn door de veroordeling door de tuchtraad met gemotiveerde verwijzing over het gebrek aan gedetailleerde verantwoordingsstukken, slaagt mr. X er niet in om gedetailleerd uitleg te geven bij de talrijke geldbewegingen op zijn derdenrekening, en om een bevredigende uitleg te geven voor de grote discrepantie tussen het feit dat de gefactureerde omzet inclusief BTW slechts 146.068,20 euro bedraagt over de jaren 2017 en 2018, terwijl er voor 244.46,08 euro opname uit de derdengelden is door mr. X (verzamelde jaren 2017 – 2018).

Dergelijke omgang met de derdenrekening, waarbij de belangen van derden en cliënten overduidelijk in het gedrang kunnen komen, moet streng en effectief gesanctioneerd worden opdat dergelijk gedrag zich in de toekomst niet zal herhalen, temeer daar de tuchtraad van beroep vaststelt dat zich al eens eerder twee tuchtrechtelijke feiten hebben voorgedaan waarvoor mr. X destijds (08.10.2008) de gunst van de opschorting heeft gekregen (zie beslissing tuchtraad van 08.10.2008, gevoegd als bijlage bij de mail van mr. Y van 05.10.2020, stuk 32 van het dossier van de tuchtraad).

Hoewel de overige bewezen verklaarde tenlasteleggingen 1, 4, 6 tot 13, en 15 talrijk zijn, en ook wijzen op een gebrek aan professionaliteit, is voor wat betreft die laatste tenlasteleggingen de redelijke termijn reeds in zekere mate overschreden, zodat de tuchtraad van beroep de voor het geheel der tenlasteleggingen uit te spreken sanctie toch in aanzienlijke mate met uitstel zal uitspreken.

Teneinde enerzijds een gepaste sanctie op te leggen die rekening houdt met het tuchtverleden van mr. X en met de ernst van de thans gepleegde nalatigheid inzake de derdenrekening, en teneinde anderzijds de mogelijkheden voor mr. X om zich te herpakken zo optimaal mogelijk te laten, oordeelt de tuchtraad van beroep dat aan mr. X een schorsing van 6 maanden moet worden opgelegd voor het geheel van de bewezen feiten, waarvan twee derden met uitstel wordt uitgesproken, gedurende een termijn van drie jaar, weliswaar gekoppeld aan onder vermelde voorwaarden.

De tegenvordering:

29.

Mr. X vordert één euro morele schadevergoeding en de proceskosten, zowel van de Balie West-Vlaanderen als van de stafhouder.

Anders dan in eerste aanleg is de stafhouder thans wel partij, gelet op het door hem aangetekende tegenberoep.

De tuchtraad van beroep heeft evenwel geen rechtsmacht over aansprakelijkheidsvorderingen waarbij vergoeding voor morele schade gevorderd wordt.

Gelet op het feit dat de tuchtvordering voor het grootste deel ontvankelijk en gegrond blijft wordt mr. X verwezen in de kosten, en deze kosten worden in casu, overeenkomstig art. 460, laatste lid, Ger. W., begroot op nihil.

**BESLISSING VAN
DE TUCHTRAAD VAN BEROEP VOOR ADVOCATEN:**

De rechtspleging verliep in overeenstemming met de wet van 15 juni 1935 op het gebruik van de taal in gerechtszaken.

Advocaat-generaal P. Vanwalleghem gaf omwille van de omstandigheden van de zaak mondeling ter terechtzitting advies, en de stafhouder en de advocaat van mr. X hebben daarop kunnen repliceren.

De tuchtraad van beroep verklaart het tegenberoep niet ontvankelijk;

De tuchtraad van beroep verklaart het hoger beroep ontvankelijk maar slechts zeer gedeeltelijk gegrond;

De tuchtraad van beroep zet volgende tegenstrijdigheid uit de bestreden beschikking recht: de vordering m.b.t. tenlastelegging 2 is verjaard.

Binnen de perken van het hoger beroep, en opnieuw rechtdoende, verklaart de tuchtraad de tuchtvordering ontvankelijk en gegrond voor volgende tenlasteleggingen: 1, tweede onderdeel, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 (voor zover ze geen betrekking heeft op de periode voorafgaand aan het gerechtelijk jaar 2015-2016) en 15. De tenlastelegging 17 wordt, anders dan in de beslissing van de tuchtraad, niet bewezen verklaard.

De tuchtraad van beroep legt aan mr. X de sanctie op van schorsing gedurende **6 maanden, met dien verstande dat de uitvoering van twee derden van de schorsing**

(zijnde 4 maanden) wordt uitgesteld gedurende 5 jaren mits stipte naleving van volgende voorwaarden:

- **jaarlijks niet alleen op het einde van het kalenderjaar maar ook eind juni een (schriftelijke) rapportering doen van de stand zijn derdenrekening;**
- **daartoe aan zijn stafhouder spontaan het rekeninguittreksel van zijn derdenrekening per 30 juni overleggen;**
- **verantwoording afleggen voor het bedrag op de derdenrekening door aan te duiden op welk dossier of welke dossiers dit bedrag betrekking heeft;**
- **aangeven wanneer die bedragen werden ontvangen en waarom ze nog niet werden doorgestort ;**
- **de boekhoudfiche van het dossier of de dossiers waarop voormeld bedrag betrekking heeft voorleggen;**
- **binnen de 8 dagen (of binnen de termijn opgelegd door de stafhouder) antwoorden op vragen van de stafhouder, behoudens overmacht (zoals een bewezen vakantieperiode);**
- **binnen de termijn opgelegd door de stafhouder gevolg geven aan elke injunctie van de stafhouder.**

De tuchtraad van beroep verklaart huidige uitspraak uitvoerbaar niettegenstaande cassatieberoep;

De tuchtraad van beroep verklaart zich zonder rechtsmacht voor wat betreft de tegenvordering tot bekomen van een morele schadevergoeding;

De kosten worden ten laste gelegd van mr. X, en deze kosten worden in casu, overeenkomstig art. 460, laatste lid, Ger. W., begroot op nihil.

Hebben deelgenomen aan de behandeling en de beraadslaging:

R. Hobin, voorzitter, en de assessoren K. Lips, L. Savelkoul, D. Peeters en P. Willemyns

K. Lips

L. Savelkoul

D. Peeters

P. Willemys

Waren aanwezig bij de uitspraak:
De heer Rob Hobin, voorzitter
mr. Ludwig Evens, secretaris

L. Evens

R. Hobin